

GRUPA ZA CARINSKI POSTUPAK SAVETA STRANIH INVESTITORA
PRILOG PROJEKTU SVEOBUHVAATNE REFORME PROPISA (SRP)

PREDLOG IZMENA PROPISA

POGLAVLJE 1: KOMENTARI NA PREDLOG CARINSKOG ZAKONA I KOMENTARI NA PODZAKONSKE AKTE CARINSKOG ZAKONA

Predlog 1: Upotreba instrukcija, uputstava i sličnih akata u radu carinskih organa i savesnost lica u carinskom postupku

Relevantni član predloga Carinskog zakona: član 1

Predlog izmene:

U članu 1 stav 4 nakon tačke dodaje se rečenica:

„Sve akte koje su od značaja za rad i postupanje carinskih organa (naredbe, uputstva, obavezne instrukcije, instrukcije i sl.) carinski organi mogu da koriste tek nakon što su objavljeni u službenom glasilu, ili u drugim sredstvima informisanja, uključujući i elektronska sredstva (internet stranicu Uprave carina, elektronske baze propisa i sl).“

Obrazloženje:

Rad carinskih organa mora da bude javan, pa stoga i akti koje koriste u radu moraju da budu dostupni onima kojih se tiču, a to su svakako učesnici u carinskom postupku. Ovo naročito stoga što se carinski organi, nažalost, često u radu više oslanjaju na akte kojima direktor Uprave carine koordinira rad carinskih organa (instrukcije, uputstva i slični akti), nego na same propise.

Celishodnost, pa i obaveznost objavljivanja se izvodi iz člana 11 Zakona o državnoj upravi i članova 2 i 10 Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja.

Predlog 2: Prethodni pregled robe

Relevantni član predloga Carinskog zakona: čl. 5 stav 1 tačka 11

Predlog izmene:

Predlažemo da se odobri naknadni “predhodni pregled pošiljke”, te da se pisanje komisijskog Zapisnika (u prisustvu carinskih organa) i uvozno carinjenje vrše na osnovu realnog fizičkog stanja uz priloženu izjavu uvoznika, pisanu saglasnost ino-dobavljača i važećeg Ugovora sa ino-isporučiocem.

Obrazloženje:

Nakon izdavanja dozvole za smeštaj robe pod carinski nadzor (C7) u carinsko skladište nije omogućeno da uvoznik – nakon što prilikom istovara iz prevoznog sredstva ustanovi da sa robom postoje izvesni problemi (u smislu oštećenja iste, pogrešno isporučenog dela robe, neslaganja sa vrstom i načinom pakovanja...) zatraži predhodni pregled robe. Izmena propisa bi omogućila potpunu

i adekvatnu proveru isporuke i veoma pomogla u rešavanju problema do kojih u takvim situacijama dolazi.

Predlog 3: Žalba odlaže izvršenje rešenja

Relevantni član predloga Carinskog zakona: čl.12

Predlog izmene:

Član 12 stav 2 se menja i glasi:

„Žalba odlaže izvršenje do pravnosnažnosti prvostepene odluke“

Stav 3 se briše a dodaju se novi stavovi 3 i 4 koji glase:

„Ukoliko prvostepena odluka kojom se nalaže plaćanje carinskog duga postane pravnosnažna, na kamatu se primenjuju odredbe člana 269 ovog zakona.

Kada se lice opredeli za postupanje po prvostepenoj odluci kojom se nalaže plaćanje carinskog duga, odnosno plati carinski dug bez obzira na izjavljenu žalbu, pa se pravnosnažno utvrdi da je dug neosnovano utvrđen iz čega proizilazi pravo na povraćaj, na kamatu se primenjuju odredbe člana 278 ovog zakona.“

Član 278 stav 2, reči „tri meseca“ zamenjuju se rečima „30 dana“.

Obrazloženje:

Suzpenzivno dejstvo žalbe bi trebalo da reši probleme koji nastaju u praksi usled ne poštovanja zakonskih rokova u postupanjima po žalbi, što dovodi do pravne nesigurnosti i neretko imovinske štete na teret učesnika u carinskom postupku.

Ostavlja se mogućnost plaćanja carinskog duga utvrđenog prvostepenom odlukom bez obzira na izjavljenu žalbu, da bi se izbegao dodatni trošak kamate ukoliko lice predviđa da žalba neće biti uspešna, međutim, ukoliko ipak bude, pa lice stekne pravo na povraćaj, ne ostvaruje pravo na kamatu.

Takođe, korigovan je rok od tri meseca u kome, nakon odluke o povraćaju, ne teče kamata za carinski organ koji treba da izvrši povraćaj, i sveden na rok od 30 dana.

Predlog 4: Razlozi za prestanak važenja obavezujućih obaveštenja

Relevantni član predloga Carinskog zakona: čl.18

Predlog izmene:

U članu 18, stav 8 tačka 1 pod b) briše se prva alineja i tačka 2 pod b) briše se prva alineja.

Obrazloženje:

Smatramo da osnovi za prestanak važenja obavezujućih obaveštenja o svrstavanju i poreklu koji su navedeni u alinejama predviđenim za brisanje nisu legitimni. Ovo naročito sa razloga što:

- Nije jasno koji „komentar carinske tarife“ može da predstavlja osnov za prestanak važnosti obavezujućih obaveštenja o svrstavanju, imajući u vidu da su izmene Komentara Harmonizovanog

Sistema kao i izmene Dopunskog komentara Kombinovane nomenklature obavezujuće za Srbiju, što je i predviđeno nacrtom. Dodatni, nejasno je zašto bi se umanjivao značaj obavezujućih obaveštenja o svrstavanju obzirom da je „komentar carinske tarife“ dokument koji može veoma lako da se menja;

- Nije jasno kojim „aktom ministra u pogledu porekla robe“ bi prestalo da važi obavezujuće obaveštenje o poreklu, i zašto bi ovakav akt doprinosio pravnoj nesigurnosti, imajući u vidu da postoje ostali legitimni osnovi prestanka važenja (izmena STO pravila i sl);
- Ovakvi osnovi prestanka važenja obavezujućih obaveštenja nisu predviđeni propisima EU, sa kojima bi nacrt zakona trebalo da je usklađen.

Predlog 5: Carinska vrednost robe

Relevantni članovi predloga Carinskog zakona: članovi 38 - 45

Komentar:

U praksi su navedene odredbe do danas primenjivanih zakona doprinosile pravnoj nesigurnosti. Na primer, nadležni organ ne prihvata fakturnu vrednost, pa primenjuje deduktivnu metodu, a ukoliko utvrdi da obračun carine i PDV-a po fakturnoj vrednosti ima višu vrednost primenjuje tu metodu. Takođe, ostavljeno suviše prostora za primenu diskrecionog prava nadležnog organa. Na primer, član 39. definiše da je carinska vrednost uvezene robe transakcijska vrednost pod uslovom da kupac i prodavac nisu međusobno povezani ili, ako su povezani, da je transakcijska vrednost prihvatljiva za carinske organe. Nadalje, u stavu 2 istog člana utvrđuju se kriterijumi radi procene uslova da li je transakcijska vrednost prihvatljiva za carinske organe, ostavljajući diskreciono pravo carinskom organu da oceni da li je eventualna povezanost prodavca i kupca uticala na cenu. Ukoliko carinski organ sumnja da je odnos prodavca i kupca uticao na cenu, prebacioće teret dokazivanja na deklaranta, gde se opet ostavlja diskreciono pravo organu da li će prihvatiti ili ne objašnjenje deklaranta.

Nadalje, nacrt Carinskog zakona predviđa da će se prihvatiti transakcijska vrednost između uzajamno povezanih lica kad god deklarant dokaže da je ta vrednost približno jednaka vrednosti koja je važila u isto ili približno isto vreme vrednosti kod prodaje istovetne ili slične robe između kupaca i prodavaca koji nisu uzajamno povezani radi izvoza u Republiku Srbiju.

Ovakvim rešenjem se nameće obaveza deklarantu da dokazuje nešto u odnosu na vrednosti robe drugih učesnika na tržištu koji uvoze istovetnu ili sličnu robu. Uz sve to žalba ne odlaže izvršenje rešenja, pa to dodatno otežava položaj privrednog subjekta (otud i predlog da žalba treba da odlaže izvršenje rešenja).

Takođe, dešava se u praksi da se organ u naknadnoj kontroli deklaracije odluči za primenu drugog metoda, obrazlažući svoj stav, da je na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja u postupku naknadne kontrole došlo do pogrešnog utvrđivanja vrednosti predmetne robe prilikom stavljanja iste u slobodan promet, iz razloga što se primenom druge (odnosno) deduktivne metode utvrđivanja carinske vrednosti dolazi do većih iznosa, a da su mu pritom i u postupku inicijalnog utvrđivanja iznosa carine od strane kupca dostavljeni potpuni i tačni podaci; u krajnjoj instanci procesa koji se vode po ovom pitanju, Vrhovni sud je do sada poništavao rešenja Uprave carina i predmete vraćao na ponovno odlučivanje.

Stoga smo mišljenja da u predloženom tekstu člana 103. ne treba ostaviti prostora carinskom organu da nastavi sa kreiranjem ove vrste pravne nesigurnosti i da se naknadna kontrola striktno ograniči samo na proveru isprava na osnovu kojih je carinjenje izvršeno.

Predlog:

Precizirati članove 38. do 45. onemogućiti provizorno tumačenje; Usaglasiti praksu nižih carinskih organa i naložiti im doslednu primenu propisa putem obavezujućeg tumačenja Uprave carina.

Postavlja se i dodatno pitanje definisanja jasne strukture deduktivne metode sa stepenom tolerancije između prijavljene transakcijske vrednosti i vrednosti utvrđene primenom ove metode, a usled variranja kursa ugovorene valute (USD, EUR) i promena maloprodajnih cena na trzistu RS, a koja je polazna osnova za carinski organ prilikom primene navedene metode utvrđivanja carinske vrednosti robe. Dakle potrebno je definisati odstupanja prilikom primene deduktivnog metoda koji može rezultirati i kursnom razlikom.

Naime, u rešenjima carinarnica najčešći argument je da kurs dolara varira u odnosu na druge valute (značajno i stalno pada), što uobičajeno za posledicu ima rast cena iskazanih u dolarima, a da se kada je reč o predmetnoj robi uvek prijavljuju iste cene, što carinske organe dovodi do zaključka da na to utiče uzajamna povezanost kupca i prodavca.

Činjenica je da je US dolar svetska valuta, te da se svakodnevno u čitavom svetu u milionima obligacionih odnosa vrednost obaveza iskazuje upravo u ovoj valuti. Promena njene vrednosti u odnosu na druge valute nema nikakvog uticaja na uspostavljene obligacione odnose, pa je zaključak koji konstruiše carinski organ samo redak izuzetak koji potvrđuje pravilo.

Floskula da dolar "značajno i stalno pada" sama za sebe nije argument, budući da i druge svetske valute imaju sličan trend (britanska funta na primer).

Predlog 6: Uništenje dopremljene robe

Relevantni član predloga Carinskog zakona: čl. 81

Predlog izmene:

Ispred stava 1 dodati novi stav koji glasi:

„Uvoznik ima pravo da zatraži uništenje robe pod carinskim nadzorom koja je smeštena u privatno carinsko skladište ili akcizno skladište držaoca skladišta ukoliko ta roba ne zadovoljava standarde predviđene Ugovorom.“

“Carinski organ može, kada to okolnosti zahtevaju, da odredi da se dopremljena roba uništi i o tome je dužan da obavesti držaoca robe, koji snosi troškove uništenja .”

Stav 1 postaje stav 2.

Iza stava 2 dodaje se novi stav 3 koji glasi:

„Pod okolnostima se u stavu 2 podrazumevaju i sve neuslaglašenosti proizvoda sa standardom kvaliteta proizvoda o čemu će uvoznik odnosno držalac privatnog carinskog skladišta ili akciznog skladišta blagovremeno obavestiti carinski organ u pisanoj formi“.

Obrazloženje:

Potrebno je bliže definisati koje su to okolnosti pod kojima carinski organ dozvoljava uništenje robe koja je pod carinskim ili akciznim nadzorom. U praksi se dešava da roba koja je pod carinskim ili kaciynim nadzorom, a pri tom ne zavodoljava standarde predviđene Ugovorom mora da se vrati izvozniku. Ovo podrazumeva i dodatne logističke troškove.

Predlog 7: Izmena i dopuna deklaracije

Relevantni član predloga Carinskog zakona: čl.90

Predlog izmene:

Član 90. stav 2. tacka 3. dopunjava se tako da glasi:

"3) 15 (petnaest) dana nakon što je pustio robu deklarantu."

Obrazloženje:

Ukoliko deklarant utvrdi greške formalne prirode u bilo kom delu deklaracije nakon što je carinski organ pustio robu deklarantu, a do kojih je došlo slučajno, odnosno do nenamerne omaške prilikom izrade papira i to u roku do 15 dana od dana nakon što je roba puštena u slobodan promet, iste mogu biti ispravljene od strane nadležne carinske ispostave na pisani zahtev deklaranta.

Nenamerne greške obuhvataju sva polja deklaracije bez ograničenja.

Predlog 8: Mogućnost pokretanja naknadne kontrole

Relevantni član predloga Carinskog zakona: čl.94

Predlog izmene:

Dodaje se nov stav 3 člana 94 koji glasi:

"Carinski organ je dužan da dostavi deklarantu nalaz o rezultatima i analizi pregleda u roku od 30 dana od dana uzimanja uzoraka."

Stavovi 3 i 4 postaju stavovi 4 i 5.

Obrazloženje:

Navedena izmena predupredila bi probleme koji nastaju u praksi usled ne postojanja zakonskih rokova u postupanjima prilikom sprovođenja analize uzoraka, što dovodi do pravne nesigurnosti i neretko imovinske štete na teret učesnika u carinskom postupku.

Predlog 9: Mogućnost pokretanja naknadne kontrole

Relevantni član predloga Carinskog zakona: čl.96

Predlog izmene:

U članu 96 nakon stava 2 dodaje se stav 3 koji glasi:

„Ništa u ovom članu ne sprečava mogućnost sprovođenja naknadne kontrole deklaracije u skladu sa članom 103 ovog zakona.“

Obrazloženje:

Stav carinskih organa je da, ukoliko je deklaracija kontrolisana, a deklarant nije stavio prigovor na utvrđene činjenice, nema mogućnosti da se kasnije zahteva naknadna kontrola sa ciljem ispravne primene propisa. Za ovakav stav nema osnova, te bi ovakvu mogućnost trebalo precizirati predloženom odredbom.

Predlog 10: Smestaj u carinsko skladište robe koja nije predmet postupka carinskog skladištenja

Relevantni član predloga Carinskog zakona: čl.136

Predlog izmene:

Član 136 stav 1 se menja i glasi:

„Kada nema smetnji za sprovođenje carinskog nadzora, carinski organ će na zahtev držaoca skladišta, ili drugog zainteresovanog lica, odobriti:"

Iza stava 1 dodaje se stav 2 koji glasi:

“Carinski organ će dati odobrenje iz stava 1 ovog člana ukoliko podnosilac zahteva navede u svom zahtevu opravdane ekonomske razloge, kojima se smatraju troškovi manipulacije robom, veličina robe, količina robe, raspoloživost prostora za skladištenje, pakovanje, i ostali slični razlozi. Carinski organ će dati odobrenje za robu za koju se može obezbediti prepoznatljivost uz ispunjenje navedenih uslova.”

Dosadašnji stavovi 2 i 3 postaju stavovi 3 i 4.

Predlog 11: Postupak privremenog uvoza višekratne ambalaže

Relevantni članovi predloga Carinskog zakona: čl. 164 i 190

Predlog izmene:

Član 164. dopuniti stavom 2. tako da glasi:

"Postupak privremenog uvoza ne obuhvata višekratnu ambalažu u koju se pakuje gotov proizvod."

Član 190. dopuniti stavom 2. tako da glasi:

"Postupak privremenog izvoza ne obuhvata višekratnu ambalažu u koju se pakuje gotov proizvod."

Napomena:

Evidencija ambalaže u izvozu

Lice mora evidentirati profakture hronološki koje prate robu. Pri izvozu robe, radi se i profaktura za ambalažu koja prati fakturu i na graničnom prelazu overava pečatom carinarnice istupa. Kod ino kupca se nakon pražnjenja ambalaže ista skuplja za povratak i sa originalom profakture na kojoj je pečat carine istupa iz zemlje, vraća preko istog graničnog prelaza. Carinarnica overava pečatom da je razdužena celokupna ambalaža ili se navodi deo sa tačnim brojem, i detaljnim opisom - ukoliko je delimično razduženje.

U svakom trenutku na zahtev carinskih i drugih inspeksijskih organa, izvoznik može dostaviti evidenciju profaktura.

Tabela za evidenciju ambalaže u izvozu bi izgledala:

Red. Broj	Datum izlaska	Ino partner kupac	Profaktura broj	Datum profakture	Vrsta ambalaže	Tarifni broj	Količina	Carinska ispostava	Datum ulaska	Količina	Carinska ispostava

Evidencija ambalaže u izvozu

Pri ulasku u zemlju profaktura za ambalažu prati robu, na ulasku u zemlju overava pečatom carinarnice. Lice koje uvozi robu vrši evidenciju profaktura koje na zahtev carinskih i ostalih inspeksijskih organa može prezentovati. Nakon prodaje robe ambalaža se vraća ino dobavljaču profakturom sa originalnim pečatom carinarnice koja je overila ulazak.

U slučaju da se vraća deo, to bi se naznačilo po komadima i detaljnom opisu.

Tabela za evidenciju ambalaže u uvozu bi izgledala:

Red. Broj	Datum izlaska	Ino partner dobavljač	Profaktura broj	Datum profakture	Vrsta ambalaže	Tarifni broj	Količina	Carinska ispostava	Datum istupa	Količina	Carinska ispostava

Evidencija je potrebna i zbog samog izvoznika jer je ambalaža izuzetno skupa. Zemlje u okruženju, na primer Hrvatska, poznaju ovakvu praksu.

Obrazloženje:

Za kompanije koje svoje finalne proizvode pune u ambalažu i nakon potrošnje gotovog proizvoda moraju tu istu ambalažu vratiti na ponovni proces punjenja, velike zastoje i troškove predstavlja dosadašnja praksa kojom se rade privremeni izvozi, a potom razduženja. Isto važi i za ambalažu kojom se uvozi takva roba gde se radi privremeni uvoz a zatim povraćaj ambalaže. U pojedinim slučajevima dolazi do gubitka robe. Na primer, kod određene vrste robe – gas helijum, dolazi do isparenja, pa se stvaraju veliki gubici, usled poštovanja propisa, a ne greškom dobavljača ili transportera.

Želimo da pojasnimo problem na primeru kompanije Messer.

Finalni proizvodi Messer Tehnogas-a su tehnički gasovi (kiseonik, azot, argon, vodonik...) i njihove mešavine. Gasovi se pune u čelične boce veličina od 3 kg – 50 kg, ili u palet tankove i mini rezervoare do 1000 lit. Ta ambalaža ne može da ima drugu namenu i veoma je skupa, te kompanija ima interes

da osigura da se ambalaža koja je otišla vrati u istom broju nazad, čime je mogućnost zloupotrebe isključena.

Predlog je da se pri ulazu overi profaktura za ambalažu i pri povratku ista ta profaktura overi da je izašla (kao u BiH) ili da se obuhvati pojednostavljenim postupkom evidencija (kao što to rade u Hrvatskoj).

Usvajanjem posebnog postupka za višekratnu ambalažu rešio bi se veliki problem prodaje na Kosovu. Od predaje nadležnosti, pošto više nema UNMIK pečata, lokalni organi između ostalog stavljaju pečat Republika Kosovo i na evidencione liste o kojima računa vodi poreska uprava i na profakture koje traži carina. Usled toga, kompanija ima blokiranu veliku količinu ambalaže, te sada celokupan izvoz obavlja preko Makedonije (što povećava troškove za 35%).

Predlog 12: Roba na koju se ne plaćaju uvozne dažbine

Relevantni član predloga Carinskog zakona: čl.218

Predlog izmene:

U tački jedan člana 218 nakon reči "novu opremu" dodati reči:

"ni za novu robu koja bi proširila kapacitete za pružanje usluga"

A brisati sledeće reči koje sada stoje iza reči „novu opremu“:

„koja se ne proizvodi u zemlji“

Dodati nov stav 2 koji se odnosi na "polovnu opremu" koji glasi:

"Korišćenu (polovnu) opremu koja se uvozi za novu ili proširenje postojeće proizvodnje, modernizaciju proizvodnje, uvođenje nove odnosno osavremenjivanje postojeće tehnologije ili proširenje kapaciteta za pružanje usluga, osim putničkih motornih vozila i aparata za igre na sreću. Vrednost opreme ne može biti manja od 50.000 eur, dok nabavka definisana ugovorom može biti realizovana kroz parcijalne isporuke."

Stavovi 2, 3, 4 i 5 postaju redom 3, 4, 5, i 6.

Obrazloženje:

Ovakvim rešenjem bi se pospešila modernizacija srpske privrede pošto bi proizvođač u Srbiji imao mogućnost da se odluči za upotrebu skupe i moderne opreme u proizvodnji za koju se ne bi odlučio u slučaju kada bi morao da plati visoku carinu (sve kao vid stimulacije ulaganja u modernu tehnologiju ili niže troškove proizvodnje radi podizanja konkurentnosti srpske privrede).

Predlog 13: Uslovi i postupak za ostvarivanje prava na oslobođenje od plaćanja carinskih dažbina

Relevantni član predloga Carinskog Zakona: čl. 219

Komentar:

Podzakonski akti koje Vlada donosi u skladu sa Zakonom treba da budu jasni, precizni i nedvosmisleni. Treba ih usvojiti u što kraćem vremenskom roku i treba da budu u duhu Zakona te da

idu na ruku privredi, a ne da je ograničavaju. Takođe, treba ih donositi u saradnji sa privredom, jer beneficija ili stimulacija suštinski postoje samo ako su sprovodljivi.

Predlog 14: Vraćanje robe koja nije za dalju upotrebu u carinsko područje

Relevantni član predloga Carinskog Zakona: čl. 221

Predlog izmena:

U članu 221. dodati novi stav 4. tako da glasi:

„Na domaću robu koja se u roku od tri godine vraća u carinsko područje radi reciklaže, odlaganja i/ili uništenja otpada itd. odnosno ukoliko nije za dalju upotrebu ne plaćaju se uvozne dažbine niti akciza, ukoliko je u pitanju akcizna roba smeštena u carinsko skladište, i ukoliko se reciklaža, odlaganje i/ili uništenja otpada i sl. vrše pod carinskim nadzorom.

Postupak vraćanja akcizne robe propisuje posebnim pravilnikom Ministar.“

Obrazloženje:

Predloženim izmenama olakšava se planiranje izvoza za privredne subjekte i omogućava prilagođavanje novonastalim okolnostima. Takođe, popunjava se pravna praznina koja se javlja u praksi tako što se reguliše tretman akcizne robe. Naročito je nepovoljna situacija za domaćeg izvoznika, ukoliko robu koja se vraća u zemlju, a usled zakonskih ograničenja (poseban režim obeležavanja robe) ne može da pusti u slobodan promet, već da izvrši reciklažu pa potom puštanje u slobodan promet, ili ima nameru da zbog nemogućnosti reciklaže odloži i/ili uništi kao otpad. Čak i tumačenjem postojećeg zakonskog rešenja, zaključuje se da se izvezena akcizna roba ne može nikako vratiti u zemlju, čak ni iz razloga opravdane reklamacije uvoznika iz druge zemlje, što je protiv načela međunarodne trgovine.

Predlog 15: Samoprijavljivanje (Voluntary disclosure)

Relevantni član predloga Carinskog Zakona: čl. 291

Predlog izmena:

U članu 291 posle stava 1 dodaje se stav 2 koji glasi:

„Protiv lica koje učini radnju ili propust koji se smatraju carinskim prekršajem, neće se pokrenuti prekršajni postupak niti izreći kazna, ukoliko to lice prijavi učinjenu radnju ili propust i istovremeno izvrši plaćanje dugovanog iznosa uvećanog za kamatu propisanu članom 269 ovog zakona, bez ograničavanja načina na koji će lice izvršiti plaćanje, pod uslovom da se nastala šteta može otkloniti plaćanjem dugovanog iznosa. Odredbe ovog stava se neće primenjivati u slučajevima kada je odluka lica izazvana saznanjem carinskog organa za učinjenu radnju ili propust.“

Obrazloženje:

Mogućnost samoprijavljanja bi trebalo da podstakne obveznike na dugoročno ponašanje koje podrazumeva veći stepen usaglašenosti sa propisima, bez straha da će biti prekršajno gonjeni ukoliko na sopstveni zahtev žele da isprave propuste u vezi sa primenom carinskih propisa, uz jedini uslov da samoprijavljivanje nije izazvano saznanjem carinskog organa za učinjeni prekršaj. Ovaj institut je

priznat u razvijenim pravnim sistemima kao važan aspekt upravnog postupka. Takođe, licu se ostavlja mogućnost da izvrši plaćanje na način koji smatra najcelishodnijim, bez ograničavanja načina plaćanja, dok god se na taj način izmiruje obaveza prema carinskim organima.

Predlog 16: Uredba o izmeni Uredbe o carinski dozvoljenom postupanju sa carinskom robom, puštanju carinske robe i naplati carinskog duga

Komentar:

Stupanjem na snagu Uredbe o izmeni Uredbe o carinski dozvoljenom postupanju sa carinskom robom, puštanju carinske robe i naplati carinskog duga, ograničene su mogućnosti poslovanja kompanija koje se bave internet prodajom u Srbiji, kao i mogućnosti domaćih i stranih državljana za nabavku robe iz inostranstva putem interneta.

Naime, ovom izmenom se ograničava da su lica iz člana 192. tačka 4) Carinskog zakona oslobođena plaćanja uvoznih dažbina na predmete koje prime od fizičkih lica iz inostranstva u pošiljkama, do ukupne vrednosti od 20 evra, u dinarskoj protivvrednosti.

Samim tim bilo koji postupak uvoza i izvoza robe nabavljene putem interneta podležu redovnom postupku carinjenja i nastanku dažbina (administrativne takse, carina, PDV), koje mogu značajno prevazići vrednost same robe.

U cilju pojednostavljenja postupaka i razvoja ovog vida trgovine u Srbiji, predlažemo da se navedena izmena Uredbe ukine i omoguće pojednostavljeni postupci uvoza i izvoza robe koja se na ovaj način procesira.

POGLAVLJE 2: KOMENTARI NA ZAKON O USLOVIMA ZA OBAVLJANJE PROMETA ROBE, VRŠENJE USLUGA U PROMETU ROBE I INSPEKCIJSKOM NADZORU I PODZAKONSKIH AKATA

Predlog 1: Vođenje evidencije

Relevantni član Zakona: čl. 16

Predlog izmena:

Član 16. promeniti tako da glasi:

"Preduzeća i preduzetnici koji se bave prometom robe i vršenjem usluga u prometu robe dužni su da vode računovodstvenu evidenciju (materijalno-finansijsku) koja može biti u papirnoj ili elektronskoj verziji (odgovarajući softver), o primljenoj i prodatoj, odnosno isporučenoj robi i izvršenoj usluzi, i da obezbede dostupnost te evidencije.

Evidencija iz stava 1. ovog člana vodi se za svako prodajno mesto, odnosno poslovnu jedinicu u kojoj se obavlja promet ili vrši usluga a može se voditi i jedinstveno, a biti dostupna elektronskim putem za svako prodajno mesto, odnosno poslovnu jedinicu u kojoj se obavlja promet ili vrši usluga.

Evidencija se vodi na osnovu isprava o izradi, odnosno nabavci robe ili isprava o naručenim uslugama (faktura, dostavnica, prijemnica, radni nalog, porudžbenica i dr.) i na osnovu isprava o prodaji robe

(fakture, trake registar i PS kase ili paragon bloka) i drugih isprava koje sadrže podatke o količini i vrednosti prodane robe.

Evidencija i isprave se čuvaju na svakom prodajnom mestu, odnosno u poslovnoj jedinici bilo u papirnoj bilo u elektronskoj verziji, a isprave o prevozu u prevoznom sredstvu.

Lica iz stava 1. ovog člana ne mogu prodavati ni prevoziti robu, odnosno vršiti usluge za koje nemaju isprave propisane sadržine i koje nisu propisno evidentirali na način kako je to definisano u ovom članu."

Obrazloženje:

U cilju smanjenja administracije i prilagođavanju modernim elektronskim sistemima upravljanja preduzećem, predlažemo promenu koja je gore navedena. Kontrola prometa robe može se vršiti proverom ulaznih i izlaznih faktura, sistema koji se koriste (SAP i sl.), važećih cenovnika i dr. Ukidanje obaveze vođenja KEPU bi značajno smanjilo administraciju što je jedan od glavnih ciljeva Sveobuhvatne reforme propisa.

Predlog 2: Pravilnik o evidenciji prometa robe i usluga

Relevantni član:

Predlog izmena:

Ukinuti Pravilnik o evidenciji prometa roba i usluga.

Obrazloženje:

U cilju smanjenja administracije i prilagođavanju modernim elektronskim sistemima upravljanja preduzećem, predlažemo promenu koja je gore navedena. Kontrola prometa robe može se vršiti proverom ulaznih i izlaznih faktura, sistema koji se koriste (SAP i sl.), važećih cenovnika i dr. Ukidanje obaveze vođenja KEPU bi značajno smanjilo administraciju što je jedan od glavnih ciljeva Sveobuhvatne reforme propisa.

POGLAVLJE 3: KOMENTARI VEZANI ZA RAD INSPEKCIJSKIH SLUŽBI

Predlog 1: Uzorci predmeta opšte upotrebe koji se koriste u nekomercijalne svrhe

Relevantni Zakon: Zakon o zdravstvenoj ispravnosti životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe

Relevantni član Zakona: čl. 19

Predlog izmena:

Dodaje se stav 2 u članu 19 koji glasi:

"Odredbe ovog zakona ne odnose se na male količina uzoraka predmeta opšte upotrebe koji se uvoze za ispitivanje kvaliteta i koji se koriste isključivo u nekomercijalne svrhe."

Stav 2 istog člana postaje stav 3.

Obrazloženje:

Odredbama Zakona nije posebno definisan tretman uzoraka predmeta opšte upotrebe, koji se ne uvoze u komercijalne svrhe, već isključivo radi ocene kvaliteta proizvoda i eventualne buduće porudžbine. Takva situacija obavezuje uvoznike da vrše zdravstveni pregled za svaku pojedinačnu isporuku probnih uzoraka, što stvara nepotrebne administrativne troškove i dodatno usporava proceduru uvoznog carinjenja. Tom prilikom ne vrši se fizički pregled robe, već se uvoz odobrava samo na osnovu izjave uvoznika da su u pitanju nekomercijalni uzorci.

Obzirom da je uvoznik u postupku deklarisanja robe carinskim organima u obavezi da se izjasni o nameni uvoza (uzorci, repromaterijal, dalja prodaja...), obaveza vršenja zdravstvenih pregleda bi se u tom momentu mogla i definisati. Ukoliko se iz dokumentacije kojom se roba deklarira nedvosmisleno može utvrditi da su u pitanju uzorci nekomercijalne prirode, uvoznik bi automatski bio oslobođen obaveze vršenja zdravstvenih pregleda.

Predlog 2: Kontrola zdravstvene ispravnosti predmeta opšte upotrebe

Relevantni Zakon: Zakon o zdravstvenoj ispravnosti životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe

Relevantni članovi Zakona: članovi 29 i 30

Predlog izmena:

Član 29 menja se i glasi:

" Zdravstveni nadzor nad predmetima opšte upotrebe koji se uvoze vrši se na granici Republike Srbije. Za proizvode koje prate certifikati kojima se dokazuje zdravstvena ispravnost, koji su overeni ili priznati od strane nadležnih organa zemlje izvoznice, treba dopustiti uvoz i stavljanje u promet bez sprovođenja nadzora na granici Republike Srbije."

Član 30 menja se i glasi:

"Uvoznik predmeta opšte upotrebe dužan je da pre carinjenja podnese saveznom sanitarnom inspektoratu zahtev za pregled pošiljke koju uvozi radi utvrđivanja zdravstvene ispravnosti, u mestu u kome se vrši zdravstveni nadzor.

predmeti opšte upotrebe koji nemaju certifikate određene članom 29 stav 1 ovog Zakona ne mogu se cariniti dok se od inspektora iz stava 1. ovog člana ne dobije rešenje da pošiljka iz tog stava, u pogledu zdravstvene ispravnosti, odgovara uslovima koji su za takve namirnice."

Obrazloženje:

Izmena zakona dovela bi do:

- Uspostavljanja sistema koji je harmonizovan sa EU direktivama, na taj način uvodeći atraktivnije rešenje u okviru spoljne trgovine, investitorima i celoj zemlji;
- Uspostavljanja principa slobodnog tržišta koji se primenjuju kako na lokalne, tako i na strane učesnike na tržištu;

- Prestanka potrebe za uspostavljanjem skladišta samo u cilju držanja robe do pristizanja rezultata sanitarnog testa (do 3 nedelje) za proizvode koje već prate odgovarajući certifikati o usklađenosti i kvalitetu;
- Prestanka potrebe za dodatnim ljudskim resursima ili dodatnom količinom posla radi operacija na terenu ili oko rukovanja proizvodima;
- Oslobođanja finansijskih resursa koji su blokirani u skladištu do 3 nedelje po isporuci (oko 4miliona USD blokirano) i visokih troškova testiranja za robu koja već poseduje certifikate o kvalitetu;
- Smanjivanja ogromnog broja uzoraka koje se uzimaju radi testiranja, ukidanja dugih perioda čekanja na dobijanje rezultata i pribavljanja dozvole za prodaju, koji skraćuje period do isteka valjanosti proizvoda;
- Ukidanja složenog administriranja i ukidanja negativnih efekata na krajnju cenu proizvoda koju plaća potrošač;

Predmeti opšte upotrebe poreklom iz zemalja Evropske unije već su proizvedeni prema odredbama navedenim u EU direktivama u pogledu bezbednosti po ljude i čovekovu okolinu. Svaku isporuku prati certifikat o kvalitetu kao i certifikat o usklađenosti koji izdaje proizvođač a koji priznaju sve zemlje-članice EU i skoro sve zemlje koje nisu članice EU, te je nepotrebna dodatna analiza u Srbiji.

U Evropskoj uniji, prateći certifikati smatraju se legitimnim dokazom kvaliteta i usklađenosti proizvoda, te se kao takvi ne testiraju na granici, već podležu redovnom tržišnom praćenju. Srbija je jedina zemlja u regionu u koja primenjuje na izuzetno limitirajući i suviše restriktivan način zakonske odredbe koje predstavljaju prepreku za trgovinu. Ovo utiče na vreme koje je potrebno za plasiranje proizvoda na tržište (do 3 nedelje, dok je prema zakonu maksimalno vreme za pribavljanje certifikata određeno na 60 dana) i što za posledicu ima krajnju cenu koju plaća potrošač (zbog visokih troškova testiranja).

Predlog 3: Uzorci hrane koji se koriste u nekomercijalne svrhe

Relevantni Zakon: Zakon o bezbednosti hrane

Relevantni član Zakona: čl. 2

Predlog izmena:

Dodaje se stav 2 člana 2 koji glasi:

Odredbe ovog zakona ne odnose se na male količina uzoraka hrane koji se uvoze za ispitivanje kvaliteta i koji se koriste isključivo u nekomercijalne svrhe.

Obrazloženje:

Odredbama Zakona o bezbednosti hrane nije posebno definisan tretman uzoraka hrane, koji se ne uvoze u komercijalne svrhe, već isključivo radi ocene kvaliteta proizvoda i eventualne buduće porudžbine. Takva situacija obavezuje uvoznike da vrše zdravstveni pregled za svaku pojedinačnu isporuku probnih uzoraka, što stvara nepotrebne administrativne troškove i dodatno usporava proceduru uvoznog carinjenja. Tom prilikom ne vrši se fizički pregled robe, već se uvoz odobrava samo na osnovu izjave uvoznika da su u pitanju nekomercijalni uzorci.

Obzirom da je uvoznik u postupku deklariranja robe carinskim organima u obavezi da se izjasni o nameni uvoza (uzorci, repromaterijal, dalja prodaja...), obaveza vršenja zdravstvenih pregleda bi se u tom momentu mogla i definisati. Ukoliko se iz dokumentacije kojom se roba deklarira nedvosmisleno može utvrditi da su u pitanju uzorci nekomercijalne prirode, uvoznik bi automatski bio oslobođen obaveze vršenja zdravstvenih pregleda.

POGLAVLJE 4: KOMENTARI NA PODZAKONSKE AKTE ZAKONA O AKCIZAMA

Predlog 1: **Zahtev za izdavanje markice**

Relevantni akt: Uredba o izgledu kontrolne akcizne markice

Relevantni član Uredbe: Glava III čl. 8

Predlog izmena:

Brisati navedeni pasus člana 8:

Duty free

"Uvoznik cigareta i alkoholnih pića iz Stava 5. ovog člana može da podnese zahtev za izdavanje markica za cigarete, odnosno alkoholna pića namenjena za prodaju u avionima i brodovima koji saobraćaju na međunarodnim linijama, odnosno u slobodnim carinskim prodavnicama, pod uslovom da je prodao najmanje 70% cigareta, odnosno alkoholnih pića obeleženih takvim markicama izdatim na osnovu svih prethodnih zahteva u kojima je naveden isti inostrani proizvođač, odnosno inostrani distributer cigareta, odnosno alkoholnih pića."

Obrazloženje:

Potrebno je da se akcizne markice za duty free zadužuju i razdužuju po istom principu koji važi za plave markice U za cigarete iz uvoza. Na ovaj način bi se smanjila zarobljena sredstva preko bankarske garancije, bilo bi moguće bolje planiranje proizvodnje i prodaje, lakše praćenje razduživanja akciznih markica, a markice bi se slale u fabriku po potrebi (čime bi se dodatno smanjila mogućnost oštećenja markica).